

nico, kjer je kljub takojšnji operaciji umrl dne 5. julija ob 4. uri zjutraj.

### Večernice

so po preprečenem pobegu zaslišali. Pančur je izpovedal, da sta se dogovorila z Laknerjem glede pobega med sprehodom. Nadalje trdi, da je Lakner sam ubil paznika, Lakner pa zatrjuje

nasprotno, da je on udaril Peterina samo s pestjo, smrtne udarce s kamnom bi naj bil zagrešil Pančur. Lombar pa pravi, da je pisal v celici pismo svojemu sinu, ko mu je nekdo odklenil vrata in ga je pozval na pobeg. Zločinska deteljska je nameravala v Italijo, ker je znala, da bi v Avstriji ne bilo več varno.

### Če ostaneš ob nedeljah brez pridige:

prečitaj vsaj evangelij in kratko razlago. Imamo še knjižico, ki jo je spisal č. g. dr. Matija Slavič, sedaj rektor ljubljanske univerze: »Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opominke«. — Knjižica stane le 2 Din (s poštnino 3 D) in se naroča v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.



## Kaj bo iz take mladine?

Piše kmečki fant izpod Pohorja.

Članek o verski brezbriznosti in mlačnosti, ki ga je »Slovenski gospodar« objavil na tem mestu v zadnji številki, je bil po vsebini zelo zanimiv in za sedanje prilike jako potreben. Po nekaterih krajih se je začela širiti med mladino, tudi že med žensko, neka čudna mlačnost, brezbarvnost in brezkrvnost. Ni več krščanskega poleta, ni udejstvovanja katoliških načel v življenju! Nasprotnikom krščanskega svetovnega naziranja pa gre sedaj pšenica v klasje. Krščanske prosvetne organizacije še niso vzpostavljene. Mladina tava okoli brez pravega in zdravega pouka, brez nepotrebne vzgoje

duha in srca. Kaj bo iz teh mladeničev in deklet, ko dorastejo? Ali bodo to možje in žene, ki bodo s svojo izobrazbo delale čast cerkvi in narodu?? Postavil sem dva vprašaja, pa bi jih trebalo še več. Za krščanske prosvetne organizacije ni in tudi ne more biti pri mladini nadomestila. Kdor jih onemogočuje ali njihovo delovanje ovira, si nakopuje na vest veliko odgovornost pred Bogom, cerkvijo in državo. Ali ne govori rastoče število zločinov med mladino dovolj jasne besede? Ali se surovost ne šopiri že po vseh cestah, ulicah in stezah? Ali se mladinska lahkomišelnost ne smatra za nekaj, kar je samoposebi razumljivo in proti čemur se ni treba boriti? Dajte nam krščanske prosvetne organizacije, prosimo vas! Krvavo jih potrebujemo. Brez njih tonemo in padamo v brezdnost. Gorje narodu, čigar mladina se izneverja veri očetov! Katoliški mladini katoliško prosveto in vzgoj!

Med njimi so bili tudi odlični člani šentlenarške inteligence. Cerkevni pevski zbor je rajnemu zapel na domu v slovo »Spomladi vse se veseli«, na grobu pa na svidenje »Nad zvezdami«. Globoko žalujoča družina se prav vsem iskreno zahvaljuje!

**Sv. Trojica v Slovenskih goricah.** Na Petrovo je obhajal naš predobri in preljubeznivi pater Elekt Hamler svoj zlatomašni jubilej. Vsa župnija je kar tekmovala, da bi se čimbolj hvaležna izkazala svojemu dobrotniku, svojemu očetu in neumornemu delavcu v vinogradu Gospodovem ob njegovi slavnosti. Cerkev je bila zunaj in znotraj praznično ozaljšana in ovenčana. Na predvečer je svirala godba, pevci so peli podoknico, trg in samostan sta bila bajno razsvetljena z lučicami, svečicami in balončki; po župniji pa so goreli kresovi ter pokali možnarji in topiči. Drugi dan, na Petrovo, se je pričela slovesnost ob pol desetih, ko je imel slavljenec med slavnostnim zvonjenjem slovesni vhod v cerkev. Cerkevni govor je imel domačin in jubilatov učenec č. p. Henrik Damiš, ki je v izbranih besedah orisal jubilatovo plodonosno duhovniško življenje ter posebno povdaril, v katerem odnosu je delovanje katoliškega duhovnika do presv. Trojice. Koncem pridige je dekan č. g. Franc Gomilšek prebral pismo prevzvišenega gospoda škofa, v katerem zaradi velikih zaslug na dušnopastirskem polju slavljence imenuje svojim duhovnim svetovalcem. Nato je preč. g. zlatomašnik ob številni asistenci opravil svojo zlato sv. mašo



**Sv. Jakob v Slovenskih goricah.** Na lepi in veseli gostiji Zel-Stifter so gostje zložili za dijaško semenišče 30 Din.

**Sv. Lenart v Slovenskih goricah.** Težak udarec neizprosne smrti je zadel v našem trgu ugledno posestniško družino Nedeljko. Težka in kruta bolezen jetika v grlu ji je ugrabila ljubega in dragega očeta, Vincenca Ne-

deljko. V petek dne 29. junija je, spreviden in lepo pripravljen na zadnjo uro, mirno v Gospodu zaspal. Gospod župnik je bil dvakrat pri njem. Prvič, da ga sam tolaži v njegovem trpljenju, drugič, da mu nudi nebeškega Tolažnika in njegovo nadnaravno moč milosti v zakramentih za zadnjo popotnico. Rajni je bil ugleden in splošno spoštovan posestnik. Proti običaju trga je hodil redno vsako nedeljo k službi božji. K njegovemu pogrebu, ki je bil v nedeljo dne 1. julija ob 4 popoldne, se je zbralo polno prijateljev ter znancev, da ga spremijo k zadnjemu počitku.

precej težek zveženj, prelepljen z vsemi mogočimi znamkami, naslovi ter podpisi.

Podpisati sem moral uročitelju več povratnic. Kar drgetal sem na res skrbno omotano, zapečateno ter — težko pošiljko. V bornem življenju si nisem upal niti sanjati o kupih dolarjev, katere je prinesel ta omot iz daljne Amerike in to samo zame, da razpolagam z njimi po mili ter dragi volji. Z Bogu najglobokejšo hvaležnostjo sem se lotil razmotavanja. V spomin na nezabnega prijatelja bi naj ostal ohranjen ovojni papir, motvozi in sploh vsaka malenkost, ki je bila količkaj v zvezi z dolarsko zapuščino.

Za ovojem sem zadel na listek s prijateljevo pisavo. S par besedami in s svojim podpisom je sporočil na moj naslov vse, kar je pomenilo zanj vrednost. Poljubil sem oporočko, jo odnesel v predal omare, katerega sem že bil pripravil tudi za dolarje.

Za oporočnim lističem še en omot in v tem — niti enega dolarja . . .! Strela božja! Prelistal sem debel šop deloma s svinčnikom, deloma s črnilom počorganih papirjev — pa in zopet pa

— o ameriškem bogastvu niti prahu ter sledi!

Godilo se mi je siromaku, kakor bi me pahnil iz nebes v večno brezno pekla!

Nekaj ur sem presedel nemo ob dedščini, ki je bila zame najdebelejša potegavščina, kar sem jih doživel do tedaj po kolovozih ter grabah življenja. Slednjič sem se le zbral toliko, da sem ugotovil, da vsebuje papirnata zapuščina beleške pokojnega, katere je zaupaval papirju na svojih večletnih potovanjih po Južni Ameriki in njenih otokih. Iz res medvojnega prijateljstva do rajnega pošiljke nisem pognal v uredniški koš, odnesel sem jo v omaro s sklepom, da se bo vicala v zapuščeni, dokler se ne razpuhti ter razblini na meni za nekaj dni v notrajnosti uresničena pravljica o revnem pastirčku, ki je postal naenkrat najbogatejši kralj.

Kako je bilo s prijatelji ter znanci, ko so zvedeli, kaj sem prejel iz Amerike, ne bom popisoval. Škodoželjni krohot so zaključili z znano opazko: Revež ostane revež in njegovo bogastvo tvorijo samo lepe sanje — prazne penel!

Leta 1929 sem igral par dni vlogo dolar-

**Zenske so boljše za šofiranje nego moški.**

Angleška statistika trdi na podlagi dejstev, da so ženske sigurnejše šoferke nego moški. Pri avtomobilskem volanu je ženska za 20% boljša ter zanesljivejša nego moški šofer.

**Zenske prisilile mestnega župana, da je odstopil.**

V mestu Alcanir na Španskem je mestni župan kar preko noči dvignil tržne cene za 33%. Ta nezasišani porast cen je meščanke toliko razljutili, da so se lotile oblege rotovža. Oblegovalkam nista bila kos ne civilna garda in ne vojaštvo, Junaške ženske

Bogu v čast za vse od Boga sprejete dobrota. Dobrotljivi Bog naj nam našega zlatomašnika ohrani zdravega in čvrstega še do bisernega in železnega jubileja!

**Laporje.** Znana nova cesta skozi Levič je stekla že do blizu Zabljeka. Že to je lepa ugodnost, da dotod noben voznik ne more več sena zvrniti; da bi ga pa tudi naprej ne, naj čimprej steče cesta dol do banovinske, k čemur pomagaj ljubi Bog in naše oblasti! — Celih 30 moških človekov sta videla dva potujoča laporska peba nekje v porečju Save stati med sveto mašo zunaj cerkve. Kaj, ko bi pri nas napravili štetje takih bogaboječih?! Ali naj vas, fantje, v tem čisto hvalim? V tem vas ne hvalim. Dajmo rajši take slučaje popolnoma iztrebiti! — Med šolarji, ki so letos sladili življenje našim gospodom učiteljem, jih je po pripovedovanju uhoslišcev posebno med Evinimi hčerami nekaj, ki odrasle izvolijo pozdravljati s »serbus« in podobnimi nezastopnostmi. Pač nevede že torej znaajo nekaj po latinski, pa še tisto je narobe.

**Dornova.** Kakor po drugod, tako je bil tudi pri nas zaključek šole dne 28. junija. Zaključil je šolo gospod upravitelj Rusjan sam z gđ. Lenartič, ker ostala razrednika sta se odpeljala dva dni prej na sokolski zlet v Sarajevo. — Kakor je znano, je dobil naš šolski upravitelj nalog za premestitev od nas v Vuženico. Zato se je tudi ob zaključku šole z iskrenimi besedami poslovil od naše dece. Med drugimi poslovnimi besedami jim je položil na srce: »Draga deca, bodite vedno dobri, kakor sem vas učil ter ne lažite in ne tožarite po krivem svojega bližnjega. Z Bogom, draga deca, imejte me v spominu, kakor vi ostanete meni ter pozdravite vaše starše! Pri teh besedah so zajekali vsi otroci na glas ter s tem pokazali, kako priljubljen jim je bil g. šolski upravitelj.

Pri naši deci smo opazili, kako sveta je bila g. upravitelju šola in pouk, ker se je briga v glavnem le za šolo, mu ni preostajalo dosti časa za drugo. Dragi g. upravitelj! Ko si prišel k nam te je čakalo težko delo, a po tvojem petletnem vztrajnem in trudapolnem delu je postala šola, kakoršna mora biti. Vemo, da si si s



svojim delom v šoli nakopal sovražnike. Mi starši pa ti ključemo k slovesu: Bodi vstrajen v šoli, kakor si bil pri nas,

**Grabrovnik poleg Štrigove.** Od severa preko Mure je pridivil dne 1. julija nad naše štrigovske bregove in gričke hudourni oblak. Nad dolino Jalšovce se je sprožilo iz oblaka na poleg stoječi grič. Švignila je strela tik hiše posestnika M. Kutnjaka s slamnatim krovom. Spotoma se je odlomila od strele električna iskra in ne da bi kaj okno poškodovala, je pogledala v sobo, če so vsi doma! Okna so vsa bila zaprta. Na srečo domači niso bili v prvi sobi, našla je samo sosedovo hčerko Angelo, katero je stoječo tik pri oknu oplazila na roki in nogi, da je padla v nezavest, kmalu se je pa zopet zavedla. Nadalje je odtrgala od stropa malo ometa. Venec okoli razpela je na gornjem koncu posmojen, žica prežgana, rjuha na stoju tudi malo posmojena, drugo je ostalo vse nepoškodovano, dasi je strela sobo očarila, kakor bi bila v ognju in stresla do temelja. Glavna moč strele

je prasnila v gospodarsko poslopje soseda Jakoba Dovečar, kjer je začelo goreti. Zgorel je pod, svinjski hlevi, klet, listnjak in skedenj. Telico so našli mrtvo, svinje so izpuščili. Na pomoč so pribežali sosedi bližnji in daljni. Pribrzeli so ognjegasci iz Štrigove. Brizgalne ni bilo mogoče peljati na breg po od hudournikov razdrthih potih. Delali so neumorno samo z rokami, da so omejili ogenj in obranili hišo. Zgorela je tudi krma, zimski ječmen, ki je bil spravljen pod streho. Škoda je precejšnja.

**Žižki v Prekmurju.** Z ozirom na dopis v Slov. Gospodarju od 6. junija smo prejeli naslednji popravek: Ni res, da bi bile sestre v Žižkih komurkoli trn v peti in da bi bili pri nas kakšni njergači, katerim ne bi bilo prav, da so si sestre dale sezidati gospodarsko poslopje. Nasprotno imamo vsi prebivalci Žižkov brez razlike, ki smo si sestre takoj po prevratu sem sprisli, sestre radi in jih spoštujemo ter smo jim za pouk naše dece v šoli in za druge dobrote vsi hvaležni. Vsi prebivalci Žižkov smo jim in jim hočemo tudi v

se niso poprej odstranile izpred mestne hiše, dokler ni podal župan ostavke in so dobile življenske potrebščine poprejšnje tržne cene.

#### Polovico zemeljskega obsega.

Brooklynov most v New Yorku visi na 4 kabljih, kojih žice so dolge 23.400 km, to je polovica zemeljskega obsega.

#### Vsak dan v tednu je praznik.

Vsak dan v tednu je pri enem narodu praznik: nedelja pri kristjanih, ponedeljek pri Grkih, torek pri Perzijcih, sreda pri Asirijcih, četrtek pri Egipčanih, petek pri mo-

skega dediča. Minula so 4 leta, predno sem skrbno prečital vse prijateljeve beležke, razbral iz njih z velikim trudom, kje je bil, kod je hodil, kaj je trpel, kod se je podil dokaj let za zakladi, katerih ni utegnil uživati vsled mnogo prerane in res bridke smrti.

Da bodo čitatelji podučeni, za katerega in kakega prijatelja gre v naslednji povesti, jim moram zaupati še to le:

Začetkom svetovne vojne je imel vsak avstro-ogrski pešpolk zastavo in zastavonoša. Pri našem polku je nosil staro zastavo kadet, doma s Tirolske, katerega smo imenovali vsi radi izredne velikosti — Dolgi Joža. Bil je poštena tirolska duša. Postala sva iskrena prijatelja, dokler nisem moral ostaviti bojišča kot težko ranjenec.

Šest let po končani vojni me je obiskal Dolgi Joža v Mariboru. Zaupal mi je, da je končal pred vojno započeto rudarsko visoko šolo v Leobnu. V mali povojni Avstriji ni pravega služka za rudarske inženere, bo pač sledil klicu prijatelja iz Amerike, ki mu obeta debel kos kruha pri dolarski plači.

Poslovila sva se. Zabeležil si je moj naslov in mi je še parkrat pisal iz Amerike iz mesta Los Angeles, kjer je dobil takoj po prihodu res sijajno plačano nameščenje, a je moral mnogo potovati; videl je redkosti ter znamenitosti, videl je veliko sveta, trpel preko mej človeških moči v neraziskanem svetu in tik pred zaključkom trpljenja in tik pred vhomom v paradiz večkrat krvavo zasluženih obilnih denarnih prihrankov ga je zadela nenadno — strašna smrt!

Enkrat v hudi stiski na obupni poti skozi južno-ameriške divjine je zabeležil na listič, da zapušča meni kot medvojnemu prijatelju svoje zapiske, zaročenki ter svojcem na Tirolskem prištedene dolarje!

Povest »Lov na zaklade« sem napisal po večletnem razvozanju omenjenih zapiskov prijatelju v spomin ter čitateljem v pouk, kako je nekaj najbolj goljufivega pehanje za zakladi ter zlatom, za kar pokoplje toliko ljudi telesne sile in žrtvuje tolikokrat pred dosegom zaželjenega cilja — življenje!